

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Методичні рекомендації
до проведення комплексного тренінгу
"РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНКИ СИТУАЦІЇ НА РИНКУ"
для студентів напряму підготовки
6.030506 "Прикладна статистика"
денної форми навчання**

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015

Затверджено на засіданні кафедри статистики та економічного прогнозування.

Протокол № 1 від 26.08.2014 р.

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: Гриневич Л. В.
Зірко О. В.

М 54 Методичні рекомендації до проведення комплексного тренінгу "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку" для студентів напряму підготовки 6.030506 "Прикладна статистика" денної форми навчання : [Електронне видання] / уклад. Л. В. Гриневич, О. В. Зірко. — Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. — 43 с. (Укр. мов.)

Подано методичні аспекти організації тренінгової форми навчання в процесі економічної освіти, а саме: структуру і зміст тренінгового заняття, самостійної роботи студентів у межах тренінгу, форми контролю та критерії оцінювання ефективності тренінгу.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030506 "Прикладна статистика" денної форми навчання.

Вступ

Сучасна філософія управління ґрунтується на визнанні першорядної ролі персоналу у розвитку організації, що вимагає від аналітиків прояви соціального інтелекту і високого рівня комунікативної компетентності (КК). У сучасній психолого-педагогічній літературі навчати КК пропонується не тільки традиційними методами, а й за допомогою інтерактивних технологій, зокрема, застосовуючи тренінги, які спрямовані на різнобічний розвиток компетентності в умовах взаємодії.

Суть тренінгу, як засобу активізації навчання у вищій школі, полягає в тому, щоб допомогти студентам сформувати й розвинути комплекс навичок, необхідних для конкретної практичної діяльності. Концепція тренінгу базується на тому, що максимально ефективно засвоєння матеріалу забезпечується лише в разі практичного здійснення учасником певних дій.

Метою проведення тренінгу є формування та розвиток у студентів предметних, аналітичних, професійних, особистісних та комунікативних компетентностей щодо використання економіко-статистичних та прогнозних методів у дослідженні ситуації на ринку в сучасних умовах.

Завдання тренінгу:

поглибити та закріпити предметні знання щодо організації та проведення статистичного спостереження за макроекономічними показниками;

посилити навички збору, узагальнення, систематизації та аналізу статистичної інформації щодо ситуації на ринку;

поглибити професійні вміння щодо формування інформаційно-аналітичного забезпечення статистичної оцінки ринку;

закріпити вміння проводити статистичний аналіз макроекономічних показників, які характеризують ринок за допомогою використання методів статистико-економічного прогнозування та моделювання;

закріпити професійні вміння складати та оформлювати аналітичні звіти з моніторингу ринку за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації результатів дослідження;

сформувати готовність до складання та оформлення аналітичного звіту зі статистичного спостереження за ринком.

Особливість і переваги тренінгової форми навчання (перед іншими формами роботи вищого навчального закладу) полягають у поєднанні

гуманістичних, демократичних принципів, з інтерактивними методами роботи, що дозволяє навчатись у комфортних умовах та залучати більше учасників до навчально-виховного процесу; створювати ситуації успіху; добровільно брати участь та визначати власний темп розвитку, що забезпечує індивідуальний підхід; швидко застосувати набуті теоретичні знання на практиці; вивчати складні, емоційно значимі питання в безпечній обстановці тренінгу, а не в реальному житті з його загрозами та ризиками; максимально швидко занурюватись у практичну діяльність, що дозволить бути успішним, а відтак, конкурентоспроможними в професійній діяльності.

Цільовою аудиторією для проведення тренінгу "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку" на пряму підготовки "Прикладна статистика", які вже мають знання щодо загальної теорії статистики, економетрики, економічної статистики та демографічної статистики.

1. Компетентнісна база тренінгу

Знання, вміння, які молодь набуває, навчаючись у вищому навчальному закладі, є беззаперечно важливими, але поряд з цим є актуальним поняття компетентності. На думку багатьох міжнародних експертів, компетентності є тими індикаторами, що дозволяють визначити готовність випускника вищого навчального закладу до життя, його подальшого особистого розвитку й до активної участі в житті суспільства.

Компетентності, що формуються протягом тренінгу "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку", пов'язані з компетентностями, що формуються в межах дисципліни "Демографічна статистика", які, в свою чергу, пов'язані з компетентностями за спеціальністю "Прикладна статистика".

Зміст та структура професійних компетентностей, що формуються під час тренінгу, наведена у табл. 1.

2. Підготовчий етап тренінгової діяльності

Тренінг "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку" розрахований на студентів 4 курсу напряму підготовки "Прикладна статистика". Даний тренінг є складовим навчального плану студентів 4 курсу. Тренінг як особливий вид навчальних занять вимагає присутності в аудиторії двох викладачів-тренерів.

Основними організаційними умовами до проведення тренінгу є:

наявність засобів візуалізації: ноутбук, мультимедійний проектор, екран, комп'ютери, принтер, фліп-чарт тощо;

вільний доступ студентів до науково-методичної літератури, періодичних видань, статистичної інформації, тобто наявність Інтернету;

наявність аудиторії (комп'ютерного класу), яка дозволяє створити умови невимушеної атмосфери і в той же час має обладнання для пошуку інформації та проведення аналітичних досліджень.

Таблиця 1

Компетентності, що формуються під час тренінгу "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку"

№	Компетентність, що формується	Знання	Вміння	Мінімальний досвід	Цінності, ставлення, поведінкові компоненти	Комунікація	Автономність та відповідальність	Практичні результати
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Здатність щодо організації статистичного спостереження за ситуацією на ринку	Сучасних форм, видів та способів здійснення статистичного спостереження; структури плану статистичного спостереження; категоріального апарату організації та проведення статистичного спостереження; змісту макроекономічних показників, що відображають ситуацію на ринку	Формувати програму дослідження кон'юнктурної ситуації на ринку; проектувати програмно-методологічні та організаційні питання статистичного спостереження за кон'юнктурною ситуацією на ринку; обґрунтовано обирати комплекс необхідних показників відповідно до мети дослідження	Поняття про статистичне спостереження; знання змісту та сутності показників, що відображають ринкову кон'юнктуру	Доброчесність, відповідальність	Вміння працювати в команді у процесі пошуку, збору та обробки інформації	Готовність самостійно виконувати завдання або його частину в групі	Визначення питань статистичного спостереження за показниками, що відображають ринкову кон'юнктуру; здатність до управління групою; пошук, вибір способів релевантної статистичної інформації

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Здатність збирати, узагальнювати, систематизувати та аналізувати статистичну інформацію щодо ситуації на ринку	Видів угруповань у статистиці ринків; принципів та правил збору та узагальнення статистичної інформації; методик аналізу стану ринку	Збирати, узагальнювати статистичну інформацію; проводити групування за критеріями; використовувати методи аналізу статистичної інформації для дослідження стану ринку; формувати аналітичні висновки щодо результатів проведення аналізу стану ринку	Базові знання розрахунку різних видів середніх величин; знання щодо розрахунку показників структури та динаміки; базові знання щодо прийомів пошуку статистичної інформації в ресурсах мережі інтернет; базові знання щодо використання пакетів прикладних програм з метою проведення розрахунків та візуалізації результатів дослідження	Формування та розвиток професійних якостей студента як фахівця	Донесення до членів груп інформації, ідей, результатів дослідження в предметній галузі	Здатність до самостійного прийняття рішень щодо проведення груповань, готовність самостійно виконувати завдання	Фрагмент аналітичного звіту щодо стану ринку, який містить результати дослідження з використанням методів статистики
	Здатність до формування	Розробки системи показників стану ринку;	Проводити розрахунок та аналіз показників стану ринку;	Базові знання щодо прийомів пошуку статистичної	Готовність працювати в умовах	Здатність працювати в команді,		

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	інформаційно-аналітичного забезпечення статистичної оцінки ринку	методик оцінки ринку; статистичних підходів та моделей аналізу ринку	формувати інформаційно-аналітичне забезпечення статистичної оцінки ринку; використання методів структурно-динамічного аналізу стану ринку; проводити факторний індексний аналіз еластичності попиту та пропозиції на ринку; визначати тенденції розвитку кон'юнктурної ситуації на ринку; представляти результати дослідження ринку засобами інформаційної візуалізації	інформації в ресурсах мережі інтернет; базові знання щодо використання пакетів прикладних програм з метою проведення розрахунків та візуалізації результатів дослідження. Базові знання щодо розрахунку інтегрального показника розвитку	невизначеності, терпіння	донесення до колективу інформації	Готовність відповідати за роботу групи, вміння самостійно приймати рішення, готовність відстоювати свою точку зору	Фрагмент аналітичного звіту щодо стану ринку, який містить: міжрегіональні, міжнародні та порівняння стану ринку; визначення тенденцій розвитку ринку
4	Здатність до проведення статистичного аналізу показників, які характеризують ринок за допомогою використання методів статистико-економічного прогнозування та моделювання	Класифікації видів прогнозів; побудови моделей прогнозування; методів прогнозування та моделювання та умов, за яких вони використовуються	Доводити доцільність використання певного методу прогнозування стану ринку; прогнозувати основні показники предметної області на підставі розробки моделей;	Базові знання вибору та побудови моделі прогнозування; базові знання здійснення розрахунків в пакеті excel	Здатність до самостійного прийняття рішень щодо вибору моделі прогнозування, формування та розвиток	Спеціальні навички міжособистісного спілкування для забезпечення ефективної роботи	Здатність брати ініціативу та формувати власний підхід до розв'язання ситуацій;	Побудова прогнозу для соціально-економічної системи та оцінка точності побудованого прогнозу;

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			аналізувати майбутні тенденції розвитку показників, що досліджуються		професійних якостей студента як фахівця		здатність вносити корективи в процес досягнення цілей	формування навичок проведення наукових досліджень
5	Здатність скласти та оформити аналітичні звіти зі статистичного спостереження за ринком за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації результатів дослідження	Знання щодо основ роботи в Power Point, правил побудови таблиць, графіків	Представляти результати оцінки та прогнозування ринку засобами інформаційної візуалізації	Базові знання щодо використання пакетів прикладних програм з метою візуалізації результатів дослідження	Орієнтація на результат, активність у досягненні мети	Вміння слухати, здатність працювати в команді	Високий рівень самостійності виконання; прийняття відповідальності за результат	Аналітичний звіт зі статистичного спостереження за ринком за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації результатів дослідження

Для організації і проведення тренінгу необхідно відповідно підготовлені викладачі-тренери (фасилітатори), підготовка яких повинна здійснюватися цілеспрямовано, а також необхідна мотивація викладача щодо проведення занять у тренінговій формі роботи, так як для її підготовки потрібен значний час, відповідні матеріальні ресурси тощо.

Основні вимоги до студентів-учасників тренінгу "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку":

володіння базовими знаннями з економічної статистики за напрямками статистичних досліджень: аналіз ринкової ситуації, визначення динаміки макроекономічних показників розвитку національної економіки після завершення вивчення дисциплін "Економічна статистика", "Аналіз та прогнозування рядів динаміки", "Статистика ринків" протягом навчального семестру;

вміння використовувати ППП та інформаційні оболонки для інформаційної підтримки збору, обробки та аналізу статистичної інформації;

володіння статистичною методикою обробки, оцінки та аналізу інформації щодо певних напрямів дослідження ринкової ситуації;

володіння навичками використання економіко-математичних методів для апроксимації соціально-економічних процесів;

володіння навичками презентації результатів дослідження;

вміння працювати в команді та виражати групове рішення;

вміння користуватися Інтернет-джерелами та здійснювати пошук релевантної інформації щодо проблем, які досліджуються.

До викладача-тренера також висуваються певні вимоги:

вільне володіння матеріалами тренінгу, знаннями, вміннями та навичками проведення досліджень ринків;

обізнаність у проведенні тренінгових вправ;

вміння корегувати роботу груп студентів та усунювати конфліктні ситуації;

здатність до управління аудиторією;

наявність ораторських якостей.

3. Змістова структура тренінгу

Із самого початку проходження тренінгу кожний студент має бути ознайомлений із завданнями, змістовими блоками тренінгу та очікуваними результатами за кожним із завдань тренінгу. Всі ці завдання тренінгу підкоряються меті тренінгу і спрямовані на досягнення тих компетентностей, які формує даний тренінг і які описані у вступі. В табл. 2 наведена змістова структура тренінгу з урахуванням вищевикладеного.

Таблиця 2

Змістова структура тренінгу

1	Завдання 2	Змістові блоки 3	Очікувані результати 4
Формування та розвиток у студентів предметних, аналітичних, професійних, особистісних та комунікативних компетентностей щодо використання еко-номіко-статистичних та прогнозових методів у дослідженні ситуації на ринку в сучасних умовах	Закріпити знання щодо організації статистичного спостереження за ситуацією на ринку	Підготовчий етап до проведення статистичного спостереження населення (1-й день); розробка структури плану спостереження за макро-економічними показниками; формування елементів компетентностей – здатність визначати питання статистичного спостереження за показниками, що відображають ринкову кон'юнктуру (2-й день)	Здатність визначення питань статистичного спостереження за показниками, що відображають ринкову кон'юнктуру; здатність до управління групою; практичні вміння та навички щодо вибору способів пошуку релевантної статистичної інформації
	Посилити навички збору, систематизації та аналізу статистичної інформації щодо ситуації на ринку	Здійснення етапів статистичного аналізу стану ринку (3 – 7-й дні)	Здатність формувати методичне забезпечення аналізу статистичної інформації щодо ситуації на ринку та презентувати результати роботи; здатність проводити міжрегіональні, міжнародні та інші порівняння стану ринку, визначати тенденції розвитку ринку
	Поглибити вміння щодо проведення статистичного аналізу показників, які характеризують ринок за допомогою використання методів статистико-економічного прогнозування та моделювання	Побудова прогнозу для соціально-економічної системи та оцінка точності побудованого прогнозу; формування навичок проведення наукових досліджень (8 – 9-й день)	Здатність використовувати методи та моделі прогнозування при дослідженні ситуації на ринку; здатність обґрунтовано обирати адекватний цілям дослідження метод прогнозування; готовність до використання набутих компетентностей щодо вибору адекватного цілям дослідження метода прогнозування

Закінчення табл. 2

1	2	3	4
	Поглибити вміння складати та оформлювати аналітичні звіти зі статистичного спостереження за ринком за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації результатів дослідження	Визначення перспективних тенденцій розвитку певного ринку на підставі використання засобів інформаційної візуалізації результатів дослідження (10-й день)	Здатність подавати результати дослідження за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації; здатність до використання набутих компетентностей щодо представлення результатів дослідження за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації
	Доказати практичну значущість та необхідність проведення статистичних досліджень певних ринків для розвитку країни	Змістова спрямованість програми тренінгу	Розуміння актуальності існування посади статистика-аналітика

4. Організаційна та загальна структура тренінгу

Структура тренінгу має певний цикл засвоєння:

вхід – постановка проблеми;

актуальність питання для практичної діяльності;

виклад основної інформації;

обговорення, виконання практичних завдань, аналіз проблеми;

підсумки й висновки.

Згідно із програмою проведення тренінгу "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку" передбачено 60 академічних годин, які розподілено на десять днів по шість годин (270 хвилин). Далі наведено сценарії проведення навчальних занять даного тренінгу за днями, табл. 3.

Організаційна структура тренінгу

1	2	3	4	5	6	7	8
День 1							
Етап	Час, хв.	Змістовий блок завдання	Зміст	Технології, вправи, форми	Ресурси (матеріали, обладнання, аудиторія)	Відповідальні (тренери, асистенти)	Очікувані результати
Вступний	20	Вступ	Вступне слово викладача-тренера, налаштування тренінгової групи на роботу презентація тренером, цілей і завдань тренінгу, компетентнісної бази тренінгу	Визначення основних компетентностей, які мають бути поглиблені протягом тренінгу	Проектор, ноутбук, екран, роздатковий матеріал	Гриневич Л. В., Зірко О. В.	Формування зацікавленості у студентів до проведення подальшої групової роботи, формування свідомості щодо практичної спрямованості завдань тренінгу, формування елементів компетентностей: здатність організувати статистичне спостереження
	20	Знайомство	Знайомство учасників тренінгу, налаштування студентів на подальшу роботу в групах	Вправа на знайомство "Серветки"	Бейджики	Гриневич Л. В., Зірко О. В.	

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
Вступний	15	Правила	Набуття навичок дотримання правил роботи, навичок згуртованих дій, розвиток групової взаємодії, відповідальності за прийняття рішень	Вправа на прийняття правил "Наші правила", мозковий штурм	Фліпчарт, папір, маркери	Зірко О. В.	
	15	Очікування	Визначення сподівань учасників тренінгу	Визначення сподівань учасників тренінгу, вправа "Апельсин"	Апельсин	Гриневич Л. В.	
	10	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо першого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.	
	15	Перерва	–	–	–	–	
	10	Оцінювання рівня проінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо подання інформації у вигляді звіту та презентації	Мозковий штурм	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	–
	30	Перерва	–	–	–	–	
	15	Актуалізація проблеми	Методичні рекомендації щодо подання інформації візуальними засобами	Міні-лекція	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп. Гриневич Л. В.	

1	2	3	4	5	6	7	8
Основний	65	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації. Розвиток практичних навичок	Розробка презентації групи, формування навичок самопрезентації. Розвиток навичок роботи з інтернет-джерелами, навичок роботи в групі	Поділ на групи – вправа "Ринки, що мне цікавлять", рольова гра "Актуальне дослідження"	Фліпчарт, папір, маркери, стікери, бейджики, роздатковий матеріал, комп'ютери з доступом до мережі інтернет	Учасники робочих груп	Здатність подавати результати дослідження за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації, усвідомлення потреби в науковому обґрунтуванні дослідження
	20	Перерва	–	–	–	–	
Завершальний	105	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації	Розробка презентації групи	Рольова гра "Актуальне дослідження", групова дискусія (1)	Фліпчарт, папір, маркери, стікери, роздатковий матеріал, комп'ютери з доступом до мережі інтернет	Учасники робочих груп	Засвоєння матеріалу першого дня тренінгу, усвідомлення практичної значущості компетентностей даного тренінгу

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
	20	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків	доповідь викладача-тренера, вправа "Ланцюжок"	Фліпчарт, папір, маркери	Гриневиц Л. В.	
День 2							
Вступний	5	Вступ	Вступне слово викладача-тренера, налаштування тренінгової групи на роботу	Виступ викладача-тренера	Проектор, ноутбук, екран, роздатковий матеріал	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Формування зацікавленості у студентів до проведення подальшої групової роботи, формування свідомості щодо практичної спрямованості завдань тренінгу
	20	Знайомство	Знайомство учасників тренінгу, налаштування студентів на подальшу роботу в групах	Вправа на знайомство "Ви ще не знаєте про мене, що я ..."	–	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	
	5	Правила	Набуття навичок дотримання правил роботи, відповідальності за прийняття рішень	Виступ викладача-тренера	Фліпчарт, папір, маркери	Зірко О. В.	
	15	Розминка	Активізація роботи групи	Вправа "Поміняйтесь місцями"	–	Учасники тренінгу, Гриневиц Л. В.	
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера другого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.	
	10	Перерва	–	–	–	–	

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
	60	Оцінювання рівня поінформованості учасників	Розкриття основних понять щодо: сучасних форм, видів та способів здійснення статистичного спостереження ринку; категоріального апарату організації та проведення статистичного спостереження ринку; структури плану спостереження за макроекономічними показниками	Вправа на об'єднання в малі групи "Міста світу", групова робота (1) щодо розкриття основних понять змістового блоку	Фліпчарт, папір, маркери, роздатковий матеріал)	Учасники робочих груп	Розробка структури плану спостереження за макро-економічними показниками; формування елементів компетентностей здатність визначати питання статистичного спостереження за показниками, що відображають ринкову кон'юнктуру
	30	Перерва	–	–	–	–	
	15	Актуалізація проблеми	Проблеми статистичного спостереження ситуації на ринку	Міні-лекція	Фліпчарт, папір, маркери, стікери, роздатковий матеріал.	Учасники тренінгу. Учасники робочих груп	
	125	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації. Розвиток практичних навичок	Формування навичок щодо проектування програмно-методологічних та організаційних питань статистичного спостереження за кон'юнктурною ситуацією на ринку; формування програми дослідження кон'юнктурної ситуації на ринку. Розвиток навичок роботи з інтернет-джерелами, пошуку нормативних та законодавчих актів, які регламентують функціонування певного ринку	Вправа "Пори року". Групова робота (2) передбачає, що учасники тренінгу самостійно визначають програмно-методологічні та організаційні питання статистичного спостереження відповідно до обраного ринку	Комп'ютери з доступом до мережі інтернет, фліпчарт, папір, маркери		

1	2	3	4	5	6	7	8
	10	Перерва	–	–	–	–	–
	45	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи в групах	Презентація		Учасники робочих груп	
Завершальний	15	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків	Доповідь викладача-тренера, вправа "Ланцюжок (Мої враження від другого дня тренінгу)"		Гриневиц Л. В.	Засвоєння матеріалу другого дня тренінгу, усвідомлення практичної значущості компетентностей, на засвоєння яких спрямовано даний тренінг
	День 3						
	15	Вступ	Відтворення результатів другого дня тренінгу, налаштування тренінгової групи на подальшу роботу	Виступ викладача-тренера, вправа "Питання або побажання сусідній групі"		Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Формування зацікавленості у студентів до проведення подальшої

1	2	3	4	5	6	7	8
Вступний	20	Знайомство				Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	групової роботи, формування свідомості щодо практичної спрямованості завдань тренінгу
	5	Правила	Набуття навичок дотримання правил роботи, відповідальності за прийняття рішень	Виступ викладача-тренера	Фліпчарт, папір, маркери	Зірко О. В.	
	15	Очікування	Визначення сподівань учасників тренінгу від дня	Визначення сподівань учасників тренінгу, вправа "Ромашка"	Фліпчарт, папір, маркери	Гриневиц Л. В.	
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо програми третього дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.	
	15	Перерва	–	–	–	–	
	40	Оцінювання рівня поінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо розрахунку макроекономічних показників, що відображають ринкову кон'юнктуру та їх зв'язки між собою. Стимулювання групової взаємодії	Вправа на об'єднання в малі групи "Фруктовий салат", групова дискусія (2)	Фліпчарт, папір, маркери	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Здатність до розробки плану спостереження за ринковою кон'юнктурую; формування комплексу необхідних показників для подальшого аналізу ринку

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
Основний	20	Актуалізація проблеми	Обґрунтування комплексу макроекономічних показників у процесі дослідження ринкової кон'юнктури	Презентація, міні-лекція викладача-тренера	Проектор, ноутбук, екран	Гриневич Л. В.	
	20	Перерва	–	–	–	–	
	120	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації. Розвиток практичних навичок	Формування компетентностей щодо обґрунтованого вибору комплексу необхідних показників відповідно до мети дослідження. Розвиток навичок роботи з інтернет-джерелами, вибір методів та способів пошуку релевантної статистичної інформації, пошуку показників, які відображають функціонування певного ринку	Групова робота (3)	Фліпчарт, папір, маркери, стікери. Комп'ютери з доступом до мережі інтернет, фліпчарт, папір, маркери	Зірко О. В. Учасники робочих груп	
	25	Перерва	–	–	–	–	
	50	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи груп щодо вибору системи макроекономічних показників	Презентація	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	
	10	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків, видача домашнього завдання (1)	Презентація груп, доповідь викладача-тренера, вправа "Мої враження від третього дня тренінгу"	Фліпчарт, папір, маркери, ноутбук, проектор, екран	Представники робочих груп Гриневич Л. В.	Готовність до практичного використання

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
Завершальний							набутих компетентностей щодо формування комплексу макроекономічних показників для подальшого аналізу ринку
День 4							
Вступний	15	Вступ	Відтворення результатів третього дня тренінгу, налаштування тренінгової групи на подальшу роботу	Вступне слово викладача-тренера, визначення основних компетентностей, які мають бути поглиблені протягом четвертого дня тренінгу	Проектор, ноутбук, екран	Гриневич Л. В.	Формування зацікавленості у студентів до проведення подальшої групової роботи, формування свідомості щодо практичної спрямованості завдань тренінгу

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8	
22	15	Знайомство	Знайомство учасників тренінгу, налаштування студентів на подальшу роботу в групах	Вправа "Творче кредо учасника"	Листики А5, ручки	Гриневич Л. В., Зірко О. В.	Здатність використовувати у практичній діяльності знання щодо видів угруповань у статистиці ринків; принципів та правил збору та узагальнення статистичної інформації	
	35	Правила, перевірка домашнього завдання	Набуття навичок дотримання правил роботи, відповідальності за прийняття рішень. Презентація результатів роботи	Виступ викладача-тренера. Групова робота (4) – презентація результатів дослідження	Фліпчарт, папір, маркери. Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.		
	10	Перерва	–	–	–	–		
	10	Очікування	Визначення сподівань учасників тренінгу від четвертого дня тренінгу	Визначення сподівань учасників тренінгу, вправа "Віночок"		Гриневич Л. В.		
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо четвертого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.		
	30	Оцінювання рівня проінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо видів угруповань в статистиці ринків; принципів та правил збору й узагальнення статистичної інформації	Групова робота (5)	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп		

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
ОСНОВНИЙ	15	Актуалізація проблеми	Розкриття основних понять щодо видів групувань в статистиці ринків; принципів та правил збору й узагальнення статистичної інформації	Міні-лекція	Проектор, ноутбук, екран	Гриневиц Л. В.	
	30	Перерва	–	–	–	–	
	125	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації. Розвиток практичних навичок	Формування компетентностей щодо збору, узагальнення статистичної інформації, проведення групування за критеріями. Розвиток навичок роботи з інтернет-джерелами, формування практичних навичок застосування знань видів угруповань в статистиці ринків; принципів та правил збору та узагальнення статистичної інформації	Групова робота (6)	Комп'ютери з доступом до мережі інтернет, банки візуального супроводу фліпчарт, папір, маркери, стікери, роздатковий матеріал	Учасники робочих груп	
	10	Перерва	–	–	–	–	
	50	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи в групах	Презентація	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	
	10	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків четвертого дня тренінгу, видача домашнього завдання (2)	Презентація груп, доповідь викладача-тренера, вправа "Яких компетентностей ви набули сьогодні?"	Фліпчарт, папір, маркери	Зірко О. В.	Готовність до використання

1	2	3	4	5	6	7	8
Завершальний							набутих компетентностей щодо групування за критеріями
День 5							
Вступний	20	Вступ	Відтворення результатів четвертого дня тренінгу; налаштування тренінгової групи на роботу	Вступне слово викладача-тренера; вправа "Що змінилося?"	Проектор, ноутбук, екран, роздатковий матеріал	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Формування свідомості у студентів щодо практичної спрямованості завдань тренінгу
	75	Презентація домашнього завдання	Презентація роботи	Презентація	Проектор, ноутбук, екран	Представники робочих груп	
	15	Розминка	Стимулювання групової взаємодії	Вправа "Фраза по колу"		Учасники тренінгу, Гриневиц Л. В.	
	5	Інформація про регламент роботи	Доповідь викладача-тренера щодо п'ятого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.	
	10	Оцінювання рівня поінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо умов застосування різних методів аналізу ринків	Мозковий штурм	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	

1	2	3	4	5	6	7	8
Основний	20	Актуалізація проблеми	Стимулювання групової взаємодії	Вправа "Найважливіший метод аналізу: переваги та недоліки"	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп, Гриневич Л. В.	Здатність формувати методичне забезпечення аналізу статистичної інформації та презентувати результати роботи
	30	Перерва	–	–	–	–	
	100	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації	Формування компетентностей щодо: 1) використання методів структурно-динамічного аналізу стану ринку; 2) проведення факторного індексного аналізу еластичності попиту та пропозиції на ринку; 3) визначення тенденцій розвитку кон'юнктурної ситуації на ринку; 4) подання результатів дослідження ринку засобами інформаційної візуалізації	Групова робота (7)	Комп'ютери з доступом до мережі інтернет, фліпчарт, папір, маркери, стікери, роздатковий матеріал	Представники робочих груп	
		Розвиток практичних навичок	Розвиток навичок аналізу інформації; презентації результатів дослідження				Проектор, ноутбук, екран

1	2	3	4	5	6	7	8
	10	Перерва	–	–	–	–	–
	40	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи в групах	Презентація в Power Point	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп	
Завершальний	35	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків п'ятого дня тренінгу, видача домашнього завдання (3)	Доповідь викладача-тренера, вправа "Підведення підсумків"	Фліпчарт, папір, маркери	Представники робочих груп Зірко О. В.	Готовність до використання набутих компетентностей щодо формування методичного забезпечення аналізу статистичної інформації
	День 6						
Вступний	5	Вступ	Відтворення результатів п'ятого дня тренінгу; налаштування тренінгової групи на роботу	Вступне слово викладача-тренера	Проектор, ноутбук, екран, роздатковий матеріал	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Формування свідомості у студентів щодо практичної спрямованості завдань тренінгу
	15	Знайомство	Стимулювання групової взаємодії	Вправа "Моя улюблена річ"		Учасники тренінгу, Зірко О. В.	

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
	5	Правила	Набуття навичок дотримування правил роботи, відповідальності за прийняття рішень	Виступ викладача-тренера	Фліпчарт, папір, маркери, роздатковий матеріал	Зірко О. В.	–
	85	Перевірка домашнього завдання	Презентація результатів роботи	Доповідь	–	–	–
	10	Очікування	Визначення сподівань учасників від шостого дня тренінгу	Вправа "Потяг"	Фліпчарт, стікери, ручки	Гриневич Л. В.	–
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо шостого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.	
	10	Перерва	–	–	–	–	–
Основний	30	Оцінювання рівня поінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо методик аналізу стану ринку	Вправа на об'єднання в малі групи "Овочі", групова дискусія (3)	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	Здатність формувати методичне забезпечення аналізу статистичної інформації та презентувати результати роботи
	10	Актуалізація проблеми	Презентація основних методик аналізу статистичної інформації для дослідження стану ринку	Міні-лекція	Проектор, ноутбук, екран	Гриневич Л. В.	
	85	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації	Формування компетентностей щодо методичного забезпечення аналізу статистичної інформації	Групова робота (8)	Комп'ютери з доступом до мережі інтернет	Представники робочих груп	

1	2	3	4	5	6	7	8
		Розвиток практичних навичок	Розвиток навичок презентації результатів дослідження	–	–	–	–
	40	Перерва	–	–	–	–	
	40	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи в групах	Презентація в Power Point	Проектор, ноутбук, екран, фліпчарт, папір, маркери, стікери	Учасники робочих груп	
Завершальний	20	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків шостого дня тренінгу, видача домашнього завдання (4)	Доповідь викладача-тренера	Фліпчарт, папір, маркери	Представники робочих груп. Зірко О. В.	Готовність до використання набутих компетентностей щодо формування методичного забезпечення аналізу статистичної інформації
	День 7						
	5	Вступ	Відтворення результатів шостого дня тренінгу; налаштування тренінгової групи на роботу	Вступне слово викладача-тренера	Проектор, ноутбук, екран, роздатковий матеріал	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Формування свідомості у студентів

1	2	3	4	5	6	7	8
Вступний	70	Презентація домашнього завдання	Презентація результатів роботи	Презентація	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп. Зірко О. В.	щодо практичної спрямованості завдань тренінгу
	10	Перерва	–	–			
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо сьомого дня тренінгу	Доповідь			
	Основний	50	Оцінювання рівня поінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо статистичних моделей аналізу ринку	Вправа на об'єднання в малі групи "Пори року", групова дискусія (4)	Фліпчарт, папір, маркери	
10		Актуалізація проблеми	Презентація статистичних підходів та моделей аналізу ринку	Міні-лекція	Проектор, ноутбук, екран	Гриневич Л. В.	
30		Перерва	–	–	–	–	
15		Розминка	Стимулювання групової взаємодії	Вправа "Паперові м'ячики (Сніжки)"	Старі газети чи щось подібне	Учасники тренінгу. Зірко О. В.	
115		Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації	Вибір, обґрунтування доцільності використання та побудова певних моделей для дослідження ринку	Групова робота (9)	Комп'ютери, проектор, ноутбук, екран	Представники робочих груп	

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
		Розвиток практичних навичок	Розвиток навичок формування інформаційно-аналітичного забезпечення статистичної оцінки ринку; презентації результатів дослідження	–	–	–	–
	10	Перерва	–	–	–	–	–
	40	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи в групах	Презентація в Power Point	Проектор, ноутбук, екран	Представники робочих груп	
Завершальний	30	Рефлексія, завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків сьомого дня тренінгу, видача домашнього завдання (5)	Вправа "Витязь на роздоріжжі", доповідь викладача-тренера	Проектор, ноутбук, екран, фліпчарт, папір, ручки, стікери	Представники робочих груп. Гриневич Л. В. Зірко О. В.	Готовність до використання набутих компетентностей щодо проведення порівнянь стану ринку
День 8							
Вступ	25	Вступ	Відтворення результатів сьомого дня тренінгу; налаштування тренінгової групи на роботу	Вступне слово викладача-тренера; вправа "Вийди зі шкаралупи"	Проектор, ноутбук, екран, роздатковий матеріал	Гриневич Л. В., Зірко О. В.	Формування свідомості у студентів щодо прак-

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8	
	55	Презентація домашнього завдання	Презентація роботи	Презентація	Проектор, ноутбук, екран	Представники робочих груп	тичної спрямованості завдань тренінгу	
	15	Розминка	Стимулювання навичок переконання	Вправа "Найкращий метод прогнозування"	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники тренінгу, Гриневич Л. В., Зірко О. В.		
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо восьмого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран			
Основний	10	Оцінювання рівня поінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо методів прогнозування та моделювання	Мозковий штурм	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	Здатність використовувати методи та моделі прогнозування під час дослідження ситуації на ринку	
	20	Актуалізація проблеми	Презентація статистичних методів прогнозування та моделювання	Міні-лекція	Проектор, ноутбук, екран	Гриневич Л. В.		
	30	Перерва	–	–	–	–		
	10	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації	Формування компетентностей щодо використання методів прогнозування та аналізу тенденції розвитку ринків, що досліджуються	Групова робота	Презентація в Power Point	Комп'ютери з доступом до мережі інтернет, фліпчарт, папір, маркери, стікери, роздатковий матеріал		Учасники тренінгу
		Розвиток практичних навичок	Розвиток навичок аналізу інформації; презентації результатів дослідження					
30	Перерва	–	–	–	–			

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
	50	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи в групах	Презентація в Power Point	Проектор, ноутбук, екран, фліпчарт, папір, маркери, стікери	Представники робочих груп. Зірко О. В.	
Завершальний	20	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків восьмого дня тренінгу, видача домашнього завдання (6)	Вправа "Яких компетентностей ви набули сьогодні?", доповідь викладача-тренера			Готовність до використання набутих компетентностей щодо формування методичного забезпечення аналізу статистичної інформації
	День 9						
Вступний	25	Вступ	Відтворення результатів восьмого дня тренінгу; налаштування тренінгової групи на роботу	Вступне слово викладача-тренера; вправа "Як ми схожі"	Проектор, ноутбук, екран, папір, олівці, призи	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Формування свідомості у студентів щодо практичної спрямованості завдань тренінгу
	55	Презентація домашнього завдання	Презентація роботи	Презентація	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп	

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
	15	Розминка	Стимулювання концентрації уваги	Вправа "Найди пару"	Аркуші паперу, шпильки	Учасники тренінгу, Гриневич Л. В.	
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо дев'ятого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.	
Основний	15	Оцінювання рівня поінформованості учасників	Визначення рівня знань щодо умов застосування різних видів моделей прогнозування	Мозковий штурм	Фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	Здатність обґрунтовано обирати адекватний цілям дослідження метод прогнозування
	10	Актуалізація проблеми	Презентація основних видів моделей прогнозування	Міні-лекція	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп, Гриневич Л. В.	
	30	Перерва	–	–	–	–	
	130	Пошук шляхів розв'язання проблеми, отримання інформації	Формування компетентностей щодо обґрунтованого вибору адекватної моделі прогнозування та розрахунок прогнозного рівня показника	Групова робота (11)	Комп'ютери з доступом до мережі інтернет, фліпчарт, папір, маркери	Учасники робочих груп	
		Розвиток практичних навичок	Розвиток навичок аналізу статистичної інформації				
	10	Перерва	–	–	–	–	

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
	50	Презентація результатів роботи	Презентація результатів роботи в групах	Презентація в Power Point	Фліпчарт, папір, маркери, стікери, проектор, ноутбук, екран	Представники робочих груп	
Завершальний	15	Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків дев'ятого дня тренінгу, видача домашнього завдання (7)	Презентація груп, доповідь викладача-тренера, вправа "Побажання-віночок"	Проектор, ноутбук, екран	Представники робочих груп. Зірко О. В.	Готовність до використання набутих компетентностей щодо вибору адекватного цілям дослідження метода прогнозування
День 10							
Вступний	25	Вступ	Відтворення результатів дев'ятого дня тренінгу; налаштування тренінгової групи на роботу	Вступне слово викладача-тренера; вправа "Присмню тебе бачити"	Проектор, ноутбук, екран	Гриневиц Л. В., Зірко О. В.	Формування свідомості у студентів щодо практичної спрямованості завдань тренінгу

Закінчення табл. 3

1	2	3	4	5	6	7	8
	15	Розминка	Активізація роботи	Вправа "Рукокріплення"		Учасники тренінгу, Гриневич Л. В.	
	5	Інформація про регламент роботи	Презентація викладача-тренера щодо десятого дня тренінгу	Доповідь	Проектор, ноутбук, екран	Зірко О. В.	
Основний	140	Презентація роботи	Презентація домашнього завдання	Презентація в Power Point, рольова гра "Актуальне дослідження-звіт"	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп	Здатність подавати результати дослідження за допомогою використання засобів інформаційної візуалізації. Готовність до використання набутих компетентностей щодо подання результатів
	30	Перерва	–	–	–	–	
	135	Презентація роботи	Презентація домашнього завдання	Презентація в Power Point, рольова гра "Актуальне дослідження-звіт"	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп	
		Розвиток практичних навичок	Розвиток навичок узагальнення інформації та презентації результатів роботи	Презентація в Power Point	Проектор, ноутбук, екран	Учасники робочих груп	
Завершальний		Завершення роботи, отримання зворотного зв'язку	Підведення підсумків тренінгу, оцінка тренінгу, учасників тренінгу	Доповідь викладача-тренера, анкетування	Анкети	Учасники тренінгу. Зірко О. В.	

5. Самостійна робота студентів в межах тренінгу

Виходячи з обґрунтування компетентнісного підходу як певної направленості щодо удосконалення СРС, буде правомірним визначати:

об'єкт СРС протягом тренінгу – як систему професійної підготовки студентів;

предмет СРС протягом тренінгу – як педагогічні умови організації СРС у руслі компетентнісної моделі професійної підготовки студентів;

мету СРС протягом тренінгу – як самостійне опрацювання окремих блоків програми тренінгу, пошук, систематизацію, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з певного напрямку підготовки.

Основна задача СРС – утворення психолого-дидактичних умов розвитку інтелектуальної ініціативи й мислення у студентів.

Основний принцип організації СРС у межах тренінгу – переведення всіх студентів на індивідуальну роботу, що передбачає перехід від формального виконання окремих завдань (при пасивній ролі студента) до пізнавальної активності та формування власної думки при вирішенні поставлених проблемних питань та задач.

Управління СРС в межах тренінгу здійснюється за умов взаємозв'язку таких його функцій як: мотивація – планування – організація – контроль.

Організація СРС в межах тренінгу представляє єдність двох взаємозв'язаних видів СРС:

аудиторної СРС;

позааудиторної СРС.

Як аудиторна, так і позааудиторна СРС, в свою чергу, розподіляються на: академічну роботу (по виконанню поставлених завдань); творчу роботу (що спонукає до самостійного мислення та систематизації набутих раніше знань з метою вирішення певного завдання чи проблеми).

Враховуючи націленість тренінгу на індивідуалізацію завдань, що повинен виконати студент задля розкриття своїх професійних та творчих здібностей, буде правомірним в подальшому акцентувати увагу на таких формах СРС: самоорганізація та самоосвіта; пошук необхідної інформації за темою тренінгу; проведення аналітичних розрахунків;

виконання розрахунково-графічних робіт з використанням ППП, презентація завдань (проблемних питань); складання аналітичного звіту та інших видів звітів з тренінгу.

Кожна з перерахованих форм, на погляд викладача-тренера та в узгодженні з програмою тренінгу, може бути представлена як індивідуальне або групове завдання.

6. Система контролю отриманих компетентностей та оцінювання результативності тренінгу

Система контролю та оцінювання результатів тренінгу "Розробка інформаційно-аналітичного інструментарію оцінки ситуації на ринку" включає дві частини: контроль та оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, яка спрямована на виконання домашніх завдань, і аудиторної самостійної роботи студентів, що спрямована на виконання завдань тренінгу.

Оцінювання тренінгу включає дві частини:

оцінювання самого тренінгу;

оцінювання успішності студента-учасника тренінгу.

Критерії оцінювання тренінгу включають:

оцінювання процесу проведення тренінгу (активність учасників, регламент, структура, умови проведення, організація проведення, атмосфера проведення);

оцінювання змісту тренінгу (відповідність тематиці, професійна спрямованість, правильність підбора вправ);

оцінювання роботи тренера (управління аудиторією, злагодженість роботи, компетентність);

результативність тренінгу (сформовані компетентності, відповідність між отриманими результатами й очікуваннями учасників).

Інформацію про ефективність тренінгу можна отримати за допомогою бланків зворотного зв'язку (анкет). Нижче наведено приклад такої анкети, яка роздається учасникам тренінгу в останній день, заповнюється ними і потім аналізується викладачами-тренерами з метою усунення можливих недоліків.

Вихідна анкета учасника

1. Що на тренінгу сподобалося Вам найбільше, і чому (тематика навчання, процес навчання, робота тренера, учасники, місце проведення)?

2. Що не сподобалося, і чому (тематика, побудова програми, робота тренера, організація тренінгу, місце проведення тощо)?

3. Чи отримали Ви відповіді на питання, з якими прийшли на тренінг?

4. Шляхом позначки відповідного числа, дайте оцінку корисності наданої інформації (у відсотках) або напишіть своє число: _____

100	80	60	40	20	0
-----	----	----	----	----	---

5. Як би Ви оцінили такі пункти? (4 дуже добре, 3 – достатньо, 2 – слабо, 1 – дуже погано):

відповідність тематиці _____

професійна спрямованість _____

правильність підбора вправ _____

управління аудиторією тренером _____

злагодженість роботи тренера _____

компетентність тренера _____

6. Яким чином Ви зможете використати отримані знання та набуті навички? _____

Чи вплинула участь у тренінгу на Ваше сприйняття навчального матеріалу?

Так Ні Дуже мало

Як Ви оцінили б тренінгове навчання та роботу тренера в цілому за 10-бальною шкалою, де 1- дуже погано, 10 - відмінно?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ваші побажання тренеру:

Ваші побажання організаторам тренінгу:

Дякуємо!

Оцінювання учасників тренінгу здійснюється кожен день за визначеними критеріями та по закінченню тренінгу за допомогою розрахунку коефіцієнта результативності:

$$\text{Крез} = \text{вага фактора} \times \text{ступінь прояву}$$

Фактори оцінювання, критерії роботи учасника тренінгу та їх ваги наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Критерії оцінювання учасників тренінгу

№	Фактор	Зміст фактора	Критерій	Вага
1	2	3	4	5
1	Знання	Знання основних визначень, алгоритму дій	Правильність виконання завдань на розуміння основних понять статистичного спостереження, методів та методик аналізу ситуації на ринку	0,15
2	Вміння	Вміння вирішувати завдання, презентувати роботу	Правильність виконання завдань на застосування знань щодо проведення групування, прогнозування та аналізу ситуації на ринку, вміння презентувати роботу	0,3
3	Комунікація	Вміння роботи в команді, організація та контроль роботи в команді, донесення до колективу інформації, вміння слухати	Відсутність конфліктів, доброзичливість, якості лідера	0,2
4	Автономність	Готовність виконувати завдання в групі, самостійно виконувати завдання, відповідати за роботу групи, вміння самостійного прийняття рішень, високий рівень самостійності виконання	Правильність виконання домашнього завдання, участь у роботі групи	0,1
5	Участь	Відвідуваність, здатність брати ініціативу та формулювати власний підхід до розв'язання ситуацій, здатність вносити корективи в процес досягнення цілей, креативність	Відвідуваність, активність на тренінгу, кількість виступів	0,1

Закінчення табл. 4

1	2	3	4	5
6	Звіт	Зміст, оформлення, захист, терміни виконання, презентація	Відповідність результатів роботи групи поставленим вимогам, якісна презентація	0,05
7	Самостійна робота	Систематичність, своєчасність, обсяг, якість, особистий вклад, самостійність	Систематичність, своєчасність, обсяг, якість, особистий вклад, самостійність	0,1

Ступінь прояву фактора оцінюється наступним чином:

Оцінка "0" ставиться, якщо фактор не проявився;

Оцінка "0,25" ставиться, якщо фактор скоріш не проявився, ніж проявився;

Оцінка "0,5" ставиться, якщо фактор проявився на половину від еталону;

Оцінка "0,75" ставиться, якщо фактор скоріш проявився, ніж не проявився;

Оцінка "1" ставиться, якщо фактор проявився повною мірою.

Наведена система оцінювання діяльності студентів під час тренінгу дозволяє об'єктивно оцінити рівень сформованих у них компетентностей, а отже, зробити висновок щодо ефективності проведеного тренінгу, співвідношення між отриманими результатами та очікуваннями учасників.

7. Рекомендована література

1. Артюшина М. В. Групова навчальна діяльність студентів у підвищенні рівня професійної підготовки фахівців / М. В. Артюшина // Неперервна професійна освіта: теорія і практика : науково-метод. журнал. – 2001. – Вип. 3. – С. 96–104.
2. Афанасьєв М. В. Тренінг формування компетенцій з економіки підприємства : навч. посіб. / М. В. Афанасьєв, І. В. Гонтарєва, Д. О. Тищенко. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 328 с.
3. Булах І. Методи контролю та оцінювання рівня знань / І. Булах // Сучасні системи вищої освіти: порівняння для України. – К. : Вид. Дім "KM Academia", 1997. – С.169–185.
4. Вачков І. В. Основи групового тренінга. Психотехніки : учеб. посіб. / І. В. Вачков. – М. : "Ось-89", 2001. – 224 с.
5. Ковальчук О. Г. Активізація навчання в економічній освіті / О. Г. Ковальчук. – К. : КНЕУ, 2003. – 298 с.
6. Лесли Рай. Развитие навыков тренинга / Рай Лесли. – СПб. : Питер, 2002. – 208 с.
7. Льюис Д. Тренинг эффективного общения / Д. Льюис. – М. : ЭСМО-Пресс, 1996. – 256 с.
8. Новікова Л. М. Тренінг як засіб активізації навчання у вищій школі / Л. М. Новікова. – Павлоград : Західнодонбаський приватний інститут економіки і управління, 2008. – 110 с.
9. Равен Дж. Компетентность в современном обществе: выявление, развитие и реализация / Дж. Равен; пер. с англ. – М. : Когито-центр, 2002. – 396 с.
10. Торн К. Тренинг. Настольная книга тренера / К. Торн, Д. Маккей. – СПб. : Питер, 2002. – 208 с.
11. Фопель К. Технология ведения тренинга. Теория и практика / К. Фопель; пер. с нем. – М. : Генезис, 2003. – 272 с.
12. Фопель К. Энергия паузы: Психологические игры и упражнения : практическое пособие / К. Фопель; пер. с нем. – М. : Генезис, 2003. – 240 с.
13. Шеремета П. "Кейс-метод": з досвіду викладання в українській бізнес-школі / П. Шеремета, Г. Каніщенко. – К. : Центр інновацій та розвитку, 2006. – 274 с.

Зміст

Вступ.....	3
1. Компетентнісна база тренінгу.....	5
2. Підготовчий етап тренінгової діяльності.....	5
3. Змістова структура тренінгу.....	11
4. Організаційна та загальна структура тренінгу.....	12
5. Самостійна робота студентів в межах тренінгу.....	36
6. Система контролю отриманих компетентностей та оцінка результативності тренінгу.....	37
7. Рекомендована література.....	41

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні рекомендації
до проведення комплексного тренінгу
"РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНКИ СИТУАЦІЇ НА РИНКУ"
для студентів напряму підготовки
6.030506 "Прикладна статистика"
денної форми навчання

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: **Гриневиц** Людмила Володимирівна
Зірко Олена Володимирівна

Відповідальний за випуск *Раєвська О. В.*

Редактор *Ковальчук М. А.*

Коректор *Ковальчук М. А.*

План 2015 р. Поз. № 71 ЕВ. Обсяг 43 с.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Леніна, 9-А

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.